

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 8Pc/17/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7621202986
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Blažena Fedorková
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2022:7621202986.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudkyňa JUDr. Blažena Fedorková, vo veci navrhovateľa: I. P., V.. XX.XX.XXXX, P. K. K. XXXX/XX proti odporkyňi: O. P., V.. XX.XX.XXXX, P. S. XXX, právne zastúpená: JUDr. Iveta Pálffy Fabianová, advokátka, Štefánikovo námestie 5, Spišská Nová Ves, o určenie výživného pre manžela, takto

rozhodol:

I. Súd návrh **z a m i e t a**.

II. Odporkyňa má **n á r o k** voči navrhovateľovi na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľ doručil tunajšiemu súdu dňa 16.06.2021 návrh na určenie manželského výživného, ktorým žiadal, aby súd zaviazal manželku prispievať mu na výživu takú sumu, aby životná úroveň oboch bola zásadne rovnaká. Svoj návrh odôvodnil tým, že manželstvo uzatvorili dňa 25.06.2005, zo vzťahu s manželkou pochádza syn D. P., nar. 13.01.2012. V súčasnosti je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Levoči, nemá žiaden príjem, nie je poberateľom dávky v hmotnej núdzi. Príjem odporkyne je 609,57 eur. Zámerom navrhovateľa je byť nápomocný odporkyňi a synovi aj po finančnej stránke, ale momentálna situácia mu to nedovoľuje. Z dôvodu pretrvávajúcich nezhôd sa odporkyňa odsťahovala zo spoločnej domácnosti v marci 2020, odvtedy spolu nekomunikujú a o syna sa stará odporkyňa. On sám býva v dome, ktorý zdedil po rodičoch, spolu s bratom a jeho rodinou, ktorá ho finančne podporuje a uhrádza za neho všetky potrebné náklady. Z týchto dôvodov žiada o manželské výživné.

2. Na výzvu súdu navrhovateľ opravil svoje podanie a žiadal od odporkyne výživné vo výške 100,- eur mesačne počnúc dňom 16.06.2021 a súčasne uviedol, že žiada o zrušenie splácania dlžného výživného vo výške 1.950,- eur z dôvodu, že je s odporkyňou v manželstve.

3. Súd postupom podľa § 150 Civilného sporového poriadku predvolal navrhovateľa na informatívny výsluch, ktorý sa uskutočnil dňa 19.08.2021 o 09:00 hod. na Okresnom súde Spišská Nová Ves, pričom na tomto výsluchu navrhovateľ zotrval na určení manželského výživného vo výške 100,- eur od 01.03.2020, to je odo dňa, kedy odporkyňa opustila spoločnú domácnosť a odsťahovala sa so synom k mame do Iľiašoviec. Na dlžnom výživnom v sume 1.950,- eur navrhovateľ netrval.

4. Odporkyňi bol návrh spolu s procesnými poučeniami a s uznesením s výzvou na vyjadrenie doručený dňa 10.09.2021. K návrhu odporkyňa v podaní zo dňa 22.09.2021 uviedla, že podala návrh na rozvod, ktorý je vedený na tunajšom súde pod sp.zn. 4P/82/2020 z dôvodu, že navrhovateľ nad únosnú mieru požíva alkoholické nápoje, našiel si mimomanželskú známosť a dlhodobo nejaví záujem o syna. Podľa

odporkyne neexistuje žiaden dôvod, pre ktorý by mala dorovnávať navrhovateľovi jeho životnú úroveň. Navrhovateľ je šikovný remeselník, murár, ktorý o prácu neprišiel v dôsledku krízy alebo zo zdravotných dôvodov, či inej objektívnej skutočnosti. Nijakým spôsobom nepreukázal, že by si prácu hľadal a snažil sa o to, aby sa oficiálne zamestnal. Odporkyňa tiež uviedla, že sa stará o postihnutého syna a jej príjem vo výške 609,57 eur pozostáva z opatrovateľského príspevku vo výške 530,- eur, príspevku na benzín vo výške 54,26 eur a prídavku na dieťa vo výške 24,95 eur, jej mesačné výdavky sú 263,27 eur (splátka úveru 33,37 eur, splátka za nábytok 25,- eur, životná poisťka 6,- eur, mobil 12,- eur, internet 16,90 eur, strava 100,- eur, elektrina 50,- eur, hygiena 20,- eur) a mesačné výdavky na dieťa sú 343,- eur (lieky 10,- eur, benzín 120,- eur na cestu do škôlky Iľiašovce - Levoča a späť, hygiena 20,- eur, oblečenie 25,- eur, Robinson rehabilitačné stredisko 168,- eur). Odporkyňa sama financovala liečebný pobyt v Dunajskej Lužnej, ktorý stál 250,- eur + benzín, na ktorý navrhovateľ ničím neprispel. Vzhľadom na vyššie uvedené odporkyňa navrhla, aby súd návrh zamietol a priznal jej trovy konania.

5. Navrhovateľ k vyjadreniu odporkyne k návrhu na určenie manželského výživného v podaní zo dňa 18.11.2021 uviedol, že trvá na svojom návrhu a žiada pre seba priznať výživné.

6. Odporkyňa vo svojom podaní zo dňa 08.12.2021 doplnila svoje vyjadrenie zo dňa 22.09.2021 o skutočnosti, že syn bol v mesiaci november 2021 chorý a navrhovateľ neprejavil záujem o to, či syn niečo potrebuje, či mu netreba prispieť na lieky, benzín. Zdravotný stav syna sa zhoršuje, oveľa častejšie máva epileptické záchvaty. Návrh na určenie manželského výživného považuje za výsmech, pretože celé dni sa stará o syna, nemôže si nájsť inú prácu a navrhovateľ, ktorý sa stará sám o seba, nepracuje, nie preto, že nemôže, ale preto, že nechce, nadužíva alkoholické nápoje.

7. Navrhovateľ v replike zo dňa 12.01.2022 uviedol, že rozhodnutie odporkyne o rozvoде akceptuje. V súčasnosti žije v dome svojich rodičov, finančne ho podporujú súrodenci, je nezamestnaný, nemá žiaden príjem.

8. Na pojednávaní navrhovateľ žiadal, aby súd určil odporkyňi výživné vo výške 67,- eur mesačne počnúc od marca 2020. Uviedol, že chce na syna prispievať, avšak od marca 2020 prispel na jeho výživu cca 200,- eur. Uviedol, že nie je vyučený ako murár, ale je šikovný a naposledy asi pred 6 mesiacmi si brigádnicky privyrobil. Vie robiť murárske práce - šálovanie, stropy atď. Nemôže si dovoliť kúpiť ani banán ani pomaranč, ani rohlík, stravujú ho súrodenci aj mu všetky náklady spojené so životným platia. Zatiaľ nie je rozhodnutie o výživnom na dieťa právoplatné. Nepoprel, že nemá problém sa zamestnať, ale problémom je nedostatok stavebného materiálu. V záverečnom vyjadrení uviedol, že sa nechce už súdiť a je pravda, že v byte porozbíjal nábytok.

9. Odporkyňa na pojednávaní trvala na tom, aby súd zamietol návrh na určenie manželského výživného s odôvodnením, že navrhovateľ žiadnym spôsobom nepreukázal, že si prácu aktívne hľadá. Peniaze hlavne potrebuje na výživu, bývanie, hygienu ich spoločného syna. Zamestnať sa nemôže, pretože starostlivosť o postihnutého syna musí byť celodenná. Syn je ležiace dieťa, nevie sa otočiť, ani nerozpráva, je epileptik, po detskej mozgovej obrne. Rodina navrhovateľa s ňou komunikuje a od nich vie, že si navrhovateľ privyrába. Počas manželstva si vedel navrhovateľ slušne zarobiť, lebo je šikovný murár. Posledných 5-6 rokov už toľko nepracoval, pretože pil. Určite by ho mohla jeho rodina zamestnať, avšak nechcú ho kvôli jeho alkoholizmu. Uviedla, že ona platí úver 33,- eur úver mesačne, ktorý má spoločný s navrhovateľom, 25,- eur splátku za obývaciu stenu, ktorú navrhovateľ predal a peniaze si ponechal. Platí 20,- eur internet, ktorý musí mať kvôli synovi, rodičom prispieva 50,- eur mesačne na elektrinu aj na stravu prispieva, pričom kupuje stravu aj zvlášť. Platí rehabilitačné cvičenie pre syna, čo ju výjde na 270,- eur mesačne. Syn musí rehabilitovať, pretože ho bolí celé telo. Tiež má výdaje na benzín, pretože vozí syna po lekároch a po rehabilitáciách. Nemá dôvod prispievať na výživu navrhovateľa, aby mal na alkohol a na ženy. Ona je vzdelaná žena, avšak nedokáže sa zamestnať, pretože sa stará 24 hodín denne o syna.

10. Na tunajšom súde prebieha konanie o rozvod manželstva účastníkov pod sp. zn. 4P/82/2020 v ktorom bol dňa 04.03.2022 vyhlásený rozsudok, ktorým súd manželstvo rozviedol. Rozhodnutie o rozvoде nie je doposiaľ právoplatné.

11. Z potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad súd zistil, že navrhovateľ je od 03.11.2020 vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie a nie je poberateľom dávky v hmotnej núdzi. Úrad

práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad, detašované pracovisko Levoča neeviduje voľné pracovné miesta zodpovedajúce kvalifikácii ako pomocný pracovník na stavbe budov a pracovník na čistenie verejných priestranstiev.

12. Z výpisu zo živnostenského registra súd zistil, že navrhovateľ na základe svojho oznámenia ukončil živnostenské oprávnenie - prípravné práce k realizácii stavby a dokončovacie stavebné práce pri realizácii exteriérov a interiérov ku dňu 03.11.2020.

13. Z komplexného posudku Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad, pracovisko Levoča, zo dňa 29.03.2018 súd zistil, že miera funkčnej poruchy R.. D. P., V.. XX.XX.XXXX je 90% a považuje sa za osobu s ťažkým zdravotným postihnutím. Menovaný je odkázaný na kompenzáciu peňažným príspevkom na opatrovanie.

14. Z potvrdenia občianskeho združenia ROBINSON súd zistil, že D. P., V.. XX.XX.XXXX v zastúpení odporkyňou je členom občianskeho združenia od 06.03.2019 a riadne a včas platí členský príspevok v sume 25,- eur mesačne. Aktívne využíva služby poskytované certifikovanými terapeutmi pre podporu zdravotného stavu v rozsahu minimálne 2 krát týždenne podľa platného cenníka (rehabilitácia 25,- eur/hod., canisterapia 25,- eur/hod., muzikoterapia 15,- eur/hod., kraniosakrálna terapia 15,- eur/30 min.).

15. Z potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves súd zistil, že odporkyňa je poberateľkou peňažného príspevku na opatrovanie, ktorého výška za mesiace 01/2021 až 06/2021 bola 576,74 eur, od 07/2021 do 09/2021 vo výške 608,44 eur a za mesiace 10/2021 až 12/2021 vo výške 0,- eur.

16. Nahliadnutím do súdneho spisu sp. zn. 4P/82/2020 súd zistil, že otcovi, teda navrhovateľovi v tomto konaní, bola uložená povinnosť prispievať na výživné synovi sumou 150,- eur, pričom súd pri určení výšky výživného vychádzal z potencionálneho príjmu a to z priemernej mesačnej mzdy v oblasti stavebníctva za 3. kvartál roka 2021, nakoľko otec neudal žiaden príjem.

17. Podľa § 71 ods. 1 Zákona o rodine manželia majú vzájomnú vyživovaciu povinnosť. Ak jeden z manželov túto povinnosť neplní, súd na návrh niektorého z nich určí jej rozsah tak, aby životná úroveň oboch manželov bola v zásade rovnaká. Pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliadne na starostlivosť o domácnosť.

18. Podľa § 71 ods. 2 Zákona o rodine vyživovacia povinnosť medzi manželmi predchádza vyživovaciu povinnosť detí voči rodičom.

19. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

20. Podľa § 75 ods. 2 Zákona o rodine výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

21. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

22. Podľa § 154 zákona č. 161/2015 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len "CMP") na konanie vo veciach výživného plnoletých osôb a iných obdobných nárokov je miestne príslušný všeobecný súd navrhovateľa.

23. Podľa § 155 CMP konanie sa začína len na návrh.

24. Podľa § 156 CMP účastníkmi konania vo veciach výživného plnoletých osôb sú navrhovateľ a osoba, ktorá je podľa návrhu povinná platiť výživné.

25. Požiadavka, aby manželia mali rovnakú životnú úroveň je odôvodnená rovným postavením v právach aj povinnostiach vyplývajúcich z manželského zväzku. Neuplatňuje sa však mechanicky len odvodením z ich zárobkov. Oprávneným z tejto vyživovacej povinnosti je manžel. Aktívna legitímácia vzniká, ak je jeho životná úroveň nižšia, než životná úroveň druhého manžela, respektíve ak mu druhý manžel neprispieva na výživu tak, aby ich životná úroveň bola zásadne rovnaká. Povinným je druhý manžel. Povinnosť plniť výživné vzniká momentom uzavretia manželstva a zaniká spolu so zánikom manželstva niektorým zo spôsobov v zmysle zákona. Súd v konaní skúma dôvod neplnenia vyživovacej povinnosti jedného z manželov, aké sú osobné, rodinné a majetkové pomery manželov, aké sú odôvodnené potreby oprávneného a schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

26. Po zistenom skutkovom stave a právnom posúdení návrhu dospel súd k záveru, že dôvodnosť nároku navrhovateľa na manželské výživné (akomkoľvek navrhovateľom požadovanom rozsahu) nebola preukázaná. Z obsahu podaného návrhu ako aj priložených listinných dôkazov je zrejmé, že hlavným dôvodom prečo navrhovateľ podal návrh na určenie manželského výživného bola skutočnosť, že odporkyňa so synom opustila spoločnú domácnosť, takže navrhovateľ bol nútený začať si riešiť svoju finančnú situáciu. Z tvrdení navrhovateľa vyplynulo, že tomu, aby pracoval, zabránila epidémia Covid 19 aj vojna na Ukrajine. Súd nemal preukázané, že by navrhovateľovi bránila nejaká objektívna prekážka zamestnať sa a vlastným úsilím tak získať finančné prostriedky na svoju výživu s poukazom na to, že pred epidémiou dokázal pracovať. On sám sa považuje za šikovného murára, ktorý si vie privyrobiť. Okrem toho je navrhovateľ vlastníkom nehnuteľnosti, ktorú získal darom a na rozdiel od odporkyne nemá žiadne náklady na stravu aj domácnosť, pretože všetko mu to zabezpečuje jeho rodina. Ak teda navrhovateľ získa z brigádnickej činnosti nejaké príjmy, slúžia mu výlučne na uspokojenie jeho potrieb.

27. Pokiaľ ide o odporkyňu, je nezamestnaná a zabezpečuje celodennú starostlivosť o ťažko postihnutého syna z manželstva. Poberá príspevok za opateru syna, ktorý spolu s prídavkom na dieťa a príspevkom na benzín a hygienu sú výlučne viazané na ich postihnutého syna, na zabezpečenie jeho potrieb. Nie je mysliteľné, aby o časť týchto finančných prostriedkov bolo ukrátené ťažko postihnuté dieťa, ktorého náklady sú značne vysoké. Tým, že sa odporkyňa o dieťa sama stará 24 hodín denne, nemá objektívnu možnosť sa zamestnať a zvýšiť životnú úroveň nielen sebe a dieťaťu, nie to ešte otcovi dieťaťa, ktorému žiadna objektívna príčina nebráni aktívne si hľadať zamestnanie, nielen v oblasti stavebníctva, ale v prípade nedostatku možností, aj v iných oblastiach. Otcovi, nielen matke, by malo záležať, v akých podmienkach je vychovávané jeho dieťa a pričiniť sa o zlepšenie jeho životnej situácie.

28. V zmysle Zákona o rodine výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi. Zaviazat' odporkyňu na plnenie vyživovacej povinnosti voči navrhovateľovi by bolo aj v rozpore s dobrými, vzhľadom na to, že odporkyňa má sama existenčné problémy, zo svojho príjmu uhrádza úvery z manželstva a na rozdiel od navrhovateľa zo svojho príjmu vyživuje aj zdravotné postihnuté dieťa, ktorému odporca na výživu prispieva len v minimálnej miere.

29. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti dospel súd k záveru, že návrhu na určenie manželského výživného nie je možné vyhovieť, preto návrh zamietol.

30. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

31. Podľa § 55 CMP, súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

32. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

33. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

34. Vzhľadom k tomu, že odporkyňa v konaní navrhla, aby jej súd priznal náhradu trov konania, rozhodol súd aj o povinnosti nahradiť trovy konania. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 55 CMP. Predmetné ustanovenie predstavuje výnimku z generálneho pravidla, že žiaden z účastníkov nemá

nárok na náhradu trov konania (§ 52 CMP). Odporkyňa bola v konaní plne úspešná, keďže súd návrh zamietol a s ohľadom na okolnosti prípadu je priznanie trov konania spravodlivé aj pri zohľadnení sociálnych pomerov účastníkov konania. Súd poukazuje na zjavnú bezdôvodnosť návrhu. Súd preto priznal odporkyni ako úspešnej účastníčke náhradu trov konania proti neúspešnému navrhovateľovi.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.